

ส่งออกเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA ไทย...คาดปี 64 เติบโตกว่า 38%
แต่อาจเผชิญภาวะอุปทานตึงตัวในปีหน้า

CURRENT ISSUE

ปีที่ 27 ฉบับที่ 3251

วันที่ 5 สิงหาคม 2564

▶ ประเด็นสำคัญ

- ท่ามกลางกระแสรักโลกที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน การส่งออกเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA (Polylactic Acid) ของไทยในช่วงที่ผ่านมามีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องในระดับที่สูงกว่าการขยายตัวของอุปสงค์ PLA โลก โดยมีแรงหนุนหลักจากกำลังการผลิตของไทยที่เพิ่มสูงขึ้นในแต่ละปีจากการปรับโรงงานสายการผลิต ในขณะที่อุปทานในส่วนอื่นของโลกก็ยังคงอยู่ในภาวะตึงตัว ทำให้เป็นโอกาสหนุนการส่งออกของไทย
- อย่างไรก็ตาม กำลังการผลิต PLA ของไทยได้รับการปรับขึ้นสู่ระดับเต็มศักยภาพในปี 2564 ขณะเดียวกันการสร้างโรงงานใหม่ก็ประสบกับความล่าช้าจากการระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้การส่งออก PLA ไทยน่าจะได้รับแรงกดดันจากอุปทานตึงตัวในปีหน้า ก่อนที่จะทยอยคลี่คลายในปี 2566 หลังโรงงานใหม่เริ่มเดินเครื่อง
- สำหรับในระยะข้างหน้า ผู้ผลิต PLA ไทยอาจต้องเผชิญการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นในตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดหลักของไทยรองจากสหภาพยุโรป เนื่องจากผู้ผลิตจีนเริ่มหันมาลงทุนผลิต PLA มากขึ้นจากแรงกระตุ้นของนโยบายลดขยะพลาสติกของรัฐบาลจีน ส่งผลให้ผู้ผลิต PLA ไทยต้องปรับตัวโดยการหาตลาดศักยภาพอื่นเสริม

นับแต่ปี 2562 ไทยได้กลายเป็นฐานส่งออกเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA (Polylactic Acid)¹ อันดับที่ 3 ของโลกโดยมีส่วนแบ่งการส่งออกราวร้อยละ 20 ในปัจจุบัน รองจากสหรัฐฯ และเนเธอร์แลนด์ ที่มีส่วนแบ่งราวร้อยละ 40 และ 31 ตามลำดับ ทั้งนี้ การส่งออก PLA ของไทยมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องท่ามกลางกระแสรักโลกที่ทำให้หลายประเทศออกมาตรการจำกัดการใช้พลาสติกที่ย่อยสลายได้ยากโดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น จาน/ชาม พลาสติกห่อหุ้ม และกล่องอาหาร เป็นต้น โดยสหภาพยุโรปเป็นกลุ่มประเทศล่าสุดที่มีการประกาศกฎระเบียบสำหรับมาตรการดังกล่าวตั้งแต่ต้นเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา ส่งผลให้วัสดุทดแทนโดยเฉพาะเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมในการทำบรรจุภัณฑ์ต่างๆ มีความต้องการเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่หนุนความต้องการบรรจุภัณฑ์สำหรับบริการส่งอาหารให้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ แม้ว่าไทยจะได้รับอานิสงส์จากแนวโน้มดังกล่าว แต่ทว่าในระยะข้างหน้าการส่งออก PLA ของไทยอาจต้องเผชิญความท้าทายจากภาวะกำลังการผลิตที่ตึงตัวมากขึ้นจากความล่าช้าในการลงทุนโรงงาน PLA ใหม่ ซึ่งจะมีส่วนกดดันแนวโน้มส่งออก PLA ของไทยชั่วคราว โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยมีมุมมองต่อประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

¹ PLA เป็นเม็ดพลาสติกชีวภาพชนิดหนึ่งที่ย่อยสลายได้ โดยผลิตจากวัตถุดิบธรรมชาติ เช่น อ้อย และมันสำปะหลัง เป็นต้น และมีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับทำบรรจุภัณฑ์ต่างๆ เช่น แก้วกาแฟ จาน/ชาม และพลาสติกห่อหุ้ม เป็นต้น

Disclaimer

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยขอสงวนสิทธิ์ข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่มีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏจะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละขณะเวลา ทั้งนี้ KResearch มีอาชรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยคามระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ตัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

- ตลาดเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA มีความน่าสนใจและยังคงมีโอกาสด้านการผลิตอยู่อีกมาก สะท้อนจากสัดส่วนตลาดในปัจจุบันที่ยังอยู่ที่เพียงราวร้อยละ 0.25 ของอุปสงค์เม็ดพลาสติกรวมทุกประเภทที่ใช้ผลิตบรรจุภัณฑ์ต่างๆ ในขณะที่อุปสงค์ PLA โลกมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องเฉลี่ยเกือบร้อยละ 20 ต่อปี โดยเฉพาะในปีที่ผ่านมาที่อุปสงค์ PLA โลกเติบโตสูงถึงร้อยละ 38.5 ท่ามกลางการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่หนุนความต้องการผลิตเดลิเวอรี่ให้เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในประเทศที่มีมาตรการลดการใช้พลาสติกที่ย่อยสลายยากมาก่อนหน้า เช่น ประเทศในยุโรปตะวันตก จีน และสหรัฐฯ เป็นต้น
  - แม้ว่าอุปสงค์ PLA โลกจะมีแนวโน้มเติบโตได้ดี แต่ทว่าอุตสาหกรรมผลิต PLA โลกในปัจจุบันก็กำลังเผชิญภาพเหตุการณ์ที่อุปทานยังไม่สามารถขยายตัวได้เร็วพอจนก่อให้เกิดภาวะตึงตัวในบางขณะ โดยปัจจุบันอัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยทั้งปีของโลกอยู่ที่ระดับสูงมากกว่าร้อยละ 90 ในขณะที่ระดับที่เหมาะสมสำหรับอุตสาหกรรมโดยไม่ทำให้เกิดภาวะตึงตัวในช่วงเวลาของปีจะอยู่ที่ราวร้อยละ 80 ทั้งนี้ สาเหตุหลักของภาวะอุปทานตึงตัวมาจากระยะเวลาก่อสร้างโรงงานที่นานกว่า 1.5 ปี และต้องใช้เวลาอีกราว 2 ปีในการปรับกำลังการผลิตให้เพิ่มขึ้นจนเต็มศักยภาพได้ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยกดดันจากแผนการสร้างโรงงานใหม่ที่ล่าช้าจากผลกระทบล็อกดาวน์อันเนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยเฉพาะในยุโรป สหรัฐฯ และไทย ซึ่งเป็นแหล่งผลิต PLA ที่สำคัญของโลก
อุปสงค์และกำลังการผลิต PLA โลก	2562	2563	2564f	2567f
อุปสงค์ PLA โลก (พันตัน)	259.2	358.9	427.5	732.1
อัตราการเติบโต (%)	23.8%	38.5%	19.1%	19.6%*
กำลังการผลิต PLA โลก (พันตัน)	286.8	394.5	475.0	808.0
อัตราการใช้กำลังการผลิต (%)	90.4%	91.0%	90.0%	90.6%
- ที่มา: KResearch, EU Bioplastics, Trademap และแผนลงทุนผลิต PLA ของบริษัทต่างๆ
* อัตราการเติบโตเฉลี่ย CAGR ระหว่างปี 2564-2567
- ทั้งนี้ ภาวะอุปทาน PLA ตึงตัวในตลาดโลกน่าจะยังคงดำเนินต่อเนื่องในระยะข้างหน้าแม้ว่ากำลังการผลิตจะเพิ่มขึ้นจากการกลับมาเร่งลงทุนสร้างโรงงานใหม่ โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้ทำการรวบรวมและประเมินแผนการลงทุนของผู้ผลิต PLA ทั่วโลก พบว่า ในปี 2567 กำลังการผลิตเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA โลกน่าจะเพิ่มขึ้นแตะ 808,000 ตัน ในขณะที่อุปสงค์ PLA คาดว่าจะอยู่ที่ราว 732,100 ตันในปีดังกล่าว ส่งผลให้อัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยทั้งปีจะยังคงอยู่ในระดับสูงราวร้อยละ 90.6 สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงโอกาสการลงทุนโรงงานผลิต PLA ที่น่าจะยังคงมีอยู่อีกมากในระยะข้างหน้า
  - เมื่อพิจารณาอุตสาหกรรมการผลิตเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA ของไทย พบว่า มากกว่าร้อยละ 95 จะเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก โดยมีตลาดส่งออกสำคัญ คือ สหภาพยุโรป (ร้อยละ 30 ของปริมาณส่งออก PLA ไทย) จีน (ร้อยละ 23) และสหรัฐฯ (ร้อยละ 13) โดยสาเหตุที่ทำให้ไทยกลายเป็นฐานผลิตและส่งออกเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA ที่สำคัญของโลก นอกจากความอุดมสมบูรณ์ของผลิตผลทางการเกษตรโดยเฉพาะอ้อยและมันสำปะหลังซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิต PLA และนโยบายส่งเสริมการลงทุนในเศรษฐกิจหมุนเวียนของภาครัฐแล้ว ผลจากการลงทุนร่วมกับบริษัทพันธมิตรที่เป็นผู้ผลิต PLA ชั้นนำของโลก ก็มีส่วนหนุนการตั้งฐานผลิตในไทย
  - แม้ว่าปัจจุบันการส่งออกเม็ดพลาสติกชีวภาพของไทยยังคงมีสัดส่วนเพียงแค่ร้อยละ 0.8 ของปริมาณส่งออกเม็ดพลาสติกทุกประเภทของไทย ทว่านับแต่เริ่มมีการผลิตในช่วงปลายปี 2561 การส่งออก PLA ของไทยก็มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องในระดับที่สูงกว่าการขยายตัวของอุปสงค์ PLA โลก โดยนอกจากปัจจัยหนุนที่ได้รับจากภาวะอุปทานตึงตัวในแหล่งผลิตอื่นของโลกแล้ว การขยายตัวของส่งออก PLA ไทยยังได้รับแรงหนุนสำคัญจากกำลังการผลิตของไทยที่เพิ่มสูงขึ้นในแต่ละปีจากการปรับฐานสายการผลิตเพื่อให้เข้าใกล้ระดับเต็มศักยภาพของโรงงานซึ่งอยู่ที่ราว 75,000 ตันต่อปีภายใต้แผนการลงทุนในช่วงปี 2561

Disclaimer

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏจะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละขณะเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้รับผิดชอบการตัดสินใจหรือการดำเนินการใดๆ แลแต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยคามระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงถึงความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ตัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ

- อย่างไรก็ดี การปรับคุณภาพกำลังการผลิตของไทยได้ดำเนินการแล้วเสร็จในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 ทำให้อัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยของ

ปริมาณส่งออก PLA ของไทย	2562	2563	2564f	2565f
ปริมาณส่งออก PLA ของไทย (พันตัน)	25.6	42.0	58.2	66.1
อัตราการเติบโต (%)	1057%*	64.0%	38.6%	13.6%

ที่มา: KResearch, Trademap * ไทยเริ่มการผลิตและส่งออก PLA ช่วงปลายปี 2561

- ไทยในปีนี้น่าจะเพิ่มขึ้นแตะร้อยละ 81 ของกำลังการผลิตเต็มศักยภาพ เมื่อประกอบกับแผนสร้างโรงงาน PLA ใหม่ในไทยที่เกิดความล่าช้าจากโควิด-19 และน่าจะเริ่มก่อสร้างได้ในปีหน้า จึงน่าจะส่งผลให้การส่งออก PLA ของไทยในปี 2565 ได้รับแรงกดดันจากภาวะกำลังการผลิตที่ตึงตัวมากขึ้น ก่อนที่จะเริ่มทยอยคลี่คลายหลังโรงงานใหม่เริ่มเดินเครื่องได้ราวช่วงครึ่งหลังของปี 2566 ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่าปริมาณการส่งออก PLA ของไทยในปี 2564 น่าจะขยายตัวได้ราวร้อยละ 38.6 และจะชะลอตัวลงสู่ระดับร้อยละ 13.6 ในปี 2565 ก่อนที่จะกลับมาเร่งขยายตัวได้อีกครั้งในปี 2566

- สำหรับความท้าทายในอนาคตของไทย ผู้ผลิต PLA ไทยอาจจะต้องเผชิญกับการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้น โดยเฉพาะในตลาดจีนซึ่งปัจจุบันเป็นตลาดหลักของไทยรองจากสหภาพยุโรป เนื่องจากในปัจจุบันเริ่มเกิดกระแสที่ผู้ประกอบการจีนหันมาสนใจลงทุนผลิตเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA มากขึ้น โดยได้รับแรงกระตุ้นจากนโยบายภาครัฐจีนที่ต้องการลดขยะพลาสติกภายในประเทศผ่านมาตรการทยอยลดการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ย่อยสลายยาก และส่งเสริมการใช้พลาสติกชีวภาพหรือวัสดุธรรมชาติอื่นทดแทน ส่งผลให้ในปี 2567 จีนน่าจะกลายเป็นผู้ผลิต PLA ที่ใหญ่ที่สุดของโลก โดยมีระดับกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นแตะ 325,000 ตันต่อปี สูงกว่าปี 2563 ราว 5 เท่า โดยกำลังการผลิตส่วนใหญ่ในระยะ 3 ปีข้างหน้าจะใช้ตอบสนองอุปสงค์ในประเทศเป็นหลัก ซึ่งแนวโน้มความต้องการของตลาดจีนในปี 2567 น่าจะมีกว่า 360,000 ตัน

- ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว การส่งออก PLA ของไทยไปยังตลาดจีนในระยะข้างหน้าจึงมีแนวโน้มที่จะเผชิญการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่กำลังการผลิต PLA ของไทยก็มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน ดังนั้น เพื่อลดผลกระทบจากการแข่งขันและสามารถรองรับอุปทานของไทยที่เพิ่มสูงขึ้น นอกเหนือจากการขยายตลาดส่งออกศักยภาพอื่นเพิ่มเติม เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และไต้หวัน เป็นต้น ผู้ประกอบการ PLA ไทยอาจจะใช้แนวทางขยายฐานลูกค้าสู่ผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติกในประเทศไทยที่ต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์พลาสติกชีวภาพเพื่อการส่งออก ซึ่งปัจจุบันไทยก็เป็นฐานการผลิตบรรจุภัณฑ์ให้กับบริษัทชั้นนำในต่างประเทศ อาทิ ญี่ปุ่น สหรัฐฯ และยุโรป หรือแม้แต่การจับตลาดบรรจุภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมผลิตอาหารเพื่อการส่งออกของไทย โดยเฉพาะเนื้อสัตว์ ผักและผลไม้สด ที่ต้องอาศัยการห่อหุ้มด้วยบรรจุภัณฑ์พลาสติก ซึ่งไทยมีการส่งออกไปยังหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ และสหรัฐฯ เป็นต้น ที่มีความต้องการลดการใช้พลาสติกที่ยากแก่การย่อยสลาย

Disclaimer

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏจะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละขณะเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำหรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยคามระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ตัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)